

Notă informativă la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și al producției alcoolice
1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul menționat supra este elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și reflectă modificarea <i>Legii nr. 1100/2000</i> cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice cu scop de a exclude concurența neloială în domeniul produselor alcoolice și de a asigura transparența și trasabilitatea în activitatea sectorului alcoolului etilic și al băuturilor alcoolice.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite
Prevederile Legii nr. 1100/2000 s-au dovedit a fi eficace în ceea ce privește reglementarea sectorului alcoolului etilic și al băuturilor alcoolice. Cu toate acestea, având în vedere experiența recentă și inovarea tehnologică, evoluțiile pieței și ale așteptărilor consumatorilor, există necesitatea ameliorării acesteia în sensul asigurării unei orientări practice a reglementărilor pentru mediul de afaceri, care să răspundă soluțiilor moderne de desfășurare a activităților în sectoare. Prevederile legii urmează să fie transformate în mod eficient, astfel încât practica de aplicare să sprijine dezvoltarea sectoarelor pe plan național, dar mai ales pe piața externă. Elaborarea proiectului respectiv reiese din necesitățile sectorului și statului cu scop: • de a crea premise pentru o dezvoltare mai vădită a domeniului; • de a fabrica produse mai competitive pe piață; • de a suplini deficitul de date în vederea elaborării de studii și statistici, de analize pentru realizarea și promovarea politicilor publice din domeniul alcoolului etilic și băuturilor alcoolice; • de a cunoaște despre consumul producției alcoolice pe piața internă. La fel, urmează să ajustăm prevederile Legii nr. 1100/2000 la angajamentelor asumate de Republica Moldova în calitate de membru OMC, deoarece legea actuală, prin prevederile sale, la rând cu relațiile ce apar pe piața Republicii Moldova, reglementează și importul, și exportul printr-o abordare separată, în opinia elaboratorului, incorectă. Prin proiectul nominalizat se dorește operarea unor modificări și completări, unele din ele de ordin general, precum și asigurarea trasabilității și evidenței producției pe întreg lanțul tehnologic, reglementarea atribuțiilor controlului de stat, excluderea unor bariere impuse în calea comerțului și a progresului producătorilor prin aplicarea de noi tehnologii.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul dat nu constituie obiectul unei armonizări a cadrului normativ național cu cel al Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<u>1. Introducerea unor noțiuni de bază.</u> Deseori, lipsa unei clasificări lasă loc pentru interpretări eronate ale prevederilor actelor normative aferente domeniului care, în mare parte, nu sunt în favoarea actorilor din sector. Astfel, se propune a da o claritate care sunt categoriile de alcool etilic, în sensul prezentei legi, prin completarea cu propoziția „<i>Alcool etilic este: alcool etilic de origine agricolă rectificat; alcool etilic tehnic și alcool etilic denaturat.</i>” și cu unele noțiuni ce, în opinia elaboratorului, pentru a avea un lanț clar și explicit, trebuie să se regăsească într-un singur act normativ (<i>alcool etilic de origine agricolă rectificat și distilat de origine agricolă</i>). Totodată, propunem completarea legii cu unele noțiuni noi (<i>băutură slab alcoolică, băutură cu un conținut redus de alcool</i>). Urmează să menționăm că, la zi, nu există acte normative naționale, ce ar reglementa

„băuturile slab alcoolice” și „băuturile alcoolice cu un conținut redus de alcool” acestea fiind produse, certificate și comercializate după un șir de standarde ale altor țări (în mare parte ale FR) adoptate în Republica Moldova. Considerăm imperioasă reglementarea acestor categorii de produse ce sunt pe scară largă consumate de populația tânără a țării.

2. Completarea legii cu prevederi aferente denumirii de origine, indicației geografice și specialităților tradiționale garantate pentru băuturile alcoolice.

Odată cu înregistrarea primelor indicații geografice în domeniul băuturilor alcoolice și interesul, în continuare, sporit față de produse cu însemne de calitate stimulatorii, precum indicațiile geografice protejate, denumirile de origine protejate, se propune completarea legii cu prevederi generale aferente domeniului dat (*art. 6¹*), iar cerințele specifice (detaliat) vor fi stabilite de către Guvern.

3. Excluderea obligativității de aplicare a „dopului cu dispersie” la îmbutelierea băuturilor alcoolice tari și a noțiunii respective.

Mentținerea, în continuare, a obligativității de aplicare, la îmbutelierea produselor alcoolice tari, ce urmează a fi plasate pe piață moldovenească (produs autohton și din import), a dopului cu dispersie împiedică agenții economici din Republica Moldova să fie competitivi pe piață, deoarece nu se cunoaște altă practică în lume unde s-ar aplica dopul cu dispersie. Considerăm că, impunerea utilizării în exclusivitate a dopurilor cu dispersie constituie o barieră în calea progresului privind utilizarea noilor tipuri de ambalaje, ceea ce diminuează capacitatea de concurență a producătorilor. Aceasta nu permite producătorilor autohtoni să opereze noi tehnologii de îmbuteliere cu dopuri din plută, lemn, sticlă (*modific art. 1, art. 6, art. 24*). Utilizarea „dopului cu dispersie”, în continuare, poate fi folosită, spre exemplu, fiind o campanie de marketing a producătorului.

4. Prezentarea declarațiilor de fabricare și/sau de circulație a alcoolului etilic și a producției alcoolice.

Activitatea zilnică a tuturor entităților ce reglementează activitatea actorilor din domeniile reglementate de Legea nr. 1100/2000 este foarte dificilă în lipsa de date aferente. În domeniul dat este dificil de urmărit trasabilitatea la toate etapele circuitului unui produs. Unica sursă oficială de informare este Biroului Național de Statistică care, în opinia noastră, este insuficientă. Spre exemplu, ultimii ani, datele despre producerea și comercializarea alcoolului etilic, la BNS, lipsesc. Includerea obligativității de prezentare a „declarației de fabricare și/sau” de circulație” (*completarea legii cu litera c¹*) în *art. 4 și respectiv cu art. 7¹*) este de importanță majoră pentru elaborarea prognozelor de dezvoltare a sectoarelor (solicitate pentru fiecare an calendaristic), pentru activitatea organelor implicate în controlul de stat dar și pentru o evidență mai corectă a consumului de producție alcoolică pe piața internă. „Declarația de fabricare și/sau de circulație” va cuprinde date, pentru fiecare categorie de produs, despre: stocul la începutul anului, producerea, comercializarea și stocul la finele anului. Aceasta va fi prezentată atât de producători cât și de comercianți.

5. Politica de stat și controlul de stat.

În urma desfășurării reformelor de reorganizare a administrației publice centrale a apărut necesitatea revizuirii competențelor autorităților publice ce au atribuții la domeniul fabricare și circulație a alcoolului etilic și al producției alcoolice. Astfel, ANSA a devenit unica autoritate cu atribuții de control de stat în domeniul producerii și circulației alcoolului etilic și al producției alcoolice. Urmare, venim cu expunerea Capitolului 3 în redacție nouă pentru comasarea atribuțiilor pentru unicul organ național de control al genurilor de activitate „fabricarea și/sau” păstrarea, comercializarea angro a alcoolului etilic, a producției alcoolice și a berii” și „importul și comercializarea angro a alcoolului etilic, a băuturilor alcoolice și a berii importate” (conform Legii nr. 160/2001). Tot urmare acestor reforme, la art. 17⁸ se propune substituirea denumirii entității responsabilă de executarea atribuțiilor prescrise în Regulamentul privind modul de organizare și procedura de evaluare a calității producției alcoolice prin metoda organoleptică (Ministerului cu ANSA). În cadrul Ansa au trecut ambele entități: fostul Inspectorat pentru supravegherea producției alcoolice și fostul Centru național pentru

verificarea producției alcoolice.

6. Cerințe identice față de produsele plasate pe piața Republicii Moldova.

În calitate de membru al OMC urmează să aplicăm același tratament atât pentru produsele de origine autohtonă cât și pentru produsele din import, astfel încât să nu se producă discriminări. Prin această modificare se propune excluderea reglementării separate a produselor din import, spre exemplu a evaluării conformității produselor din import de către o singură entitate economică (cerință nevalabilă pentru produsele autohtone). La fel, se propune abrogarea art. 25, din lege actuală și trecerea acestor prevederi în art. 20, pe motiv că, obligația de marcă a producției cu timbru de accize se atribuie la toată producția plasată pe piața autohtonă nu doar pentru cea din import (*în proiect se propune expunerea art. 20 în redacție nouă, pe motiv că, prevederile art. 20, din legea actuală, sunt depășite de timp iar scopul acestei prevederi nu a fost atins*).

7. Alte prevederi

Prin proiectul dat ne mai propunem:

1) să respectăm angajamentele acordurilor cu OMC – excludem reglementarea exportului prin *modificarea Capitolul 2*;

2) să simplificăm textului legii, pentru o mai bună claritate:

- *excluderea lit. e), alin. (2), art. 17² – se regăsesc și în alin. (1) din același articol;*
- *excluderea art. 21*

Această propunere este argumentată prin faptul că prevederile acestuia vin în contradicție cu art. 3, alin. (2), lit. b) din aceeași lege care prescrie că condițiile Legii nr. 1100/2000 nu se răsfrâng asupra fabricării producției alcoolice în condiții de casă, fabricate pentru consum personal. Excluderea acestui articol nu va interzice fabricarea producției, pentru consum personal, în condiții de casă, acesta fiind un domeniu nereglementat. Totodată, în cazul în care persoana fizică, intuiește să comercializeze produsul fabricat (vinul), atunci acesta urmează să se conformeze cerințelor stabilite în actele normative ce reglementează domeniul (dotarea cu utilaj, asigurarea calității produsului, înregistrarea în Registrul vitivinicol) fiind luat în evidență de către organele statului.

- *excluderea art. 22 – obligația din acest articol a fost trecută în art. 4, alin. (1), lit. a¹);*
- *modificarea art. 33*

Până la reforma Guvernului, controlul în domeniul alcoolului etilic și al producției alcoolice era divizat în două: producere și comercializarea angro - de către Inspectoratul de stat pentru supravegherea producției alcoolice din cadrul MAIA și comerțul cu amănuntul – de către Serviciul Standardizare și Metrologie. Acum, ne dorim să generalizăm tot doar pentru ANSA. Toate cele propuse în art. 33 din proiect nu sunt prevederi noi, sunt doar adunate din textul actual al legii și comasate aici (ex: cele din art. 33, alin. (1¹), din proiect, au trecut din art. 10 din legea actuală, etc.);

- *excluderea din art. 24, alin. (1) propoziției „Comercializarea alcoolului etilic importat este interzisă.” – se regăsește și în art. 5.*

3) să aducem în concordanță prevederilor legii:

- *excluderea lit. e) din art. 5 și*
- *modificarea lit. b) și b¹) din art. 28*

Ambele propuneri reies din modificările operate recent, în art. 13, prin Legea 185/2017 (a fost exclusă obligația de a deține depozite specializate pentru păstrarea producției alcoolice doar în proprietate).

4) să executăm art. 2, alin (2) din lege respectivă – protecția mediului înconjurător și, inclusiv, siguranța consumatorului:

- *modificarea lit. g) din art. 5*

Propunerea respectivă este imperioasă și:

1) dorim să menționăm că, fiecare producător utilizează butelii din sticlă pe care este aplicat logoul companiei, iar restul (va apărea producție falsificată sub brandul uneia sau altei

companii sau nu) depinde de cum aceștia își gestionează afacerea;

2) dorim să asigurăm protecția consumatorului, deoarece viteza de migrare a substanțelor nocive din plasticul ce intră în contact cu alcoolul este cu mult mai sporită, iar produsul cu cât mai mult este păstrat în plastic, cu atât mai mult sporește concentrația acestor substanțe nocive în băuturile alcoolice.

* îmbină în sine următoarele declarații: declarația de fabricare și comercializare sau doar declarație de comercializare sau ambele;

** îmbina genuri de activate ce cuprind fabricarea, păstrarea și comercializarea sau doar păstrarea și comercializarea sau ambele.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prezentului proiect nu generează cheltuieli suplimentare pentru bugetul de stat și nici pentru agenții economici.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare adoptării modificărilor propuse, pentru a pune în aplicare prevederile Legii nr. 1100/2000, va fi necesară:

- modificarea unor acte normative (**HG nr. 317/2012 cu privire la aprobarea Cerințelor privind definirea, descrierea, prezentarea și etichetarea băuturilor alcoolice; HG nr. 1068/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de organizare și procedura de evaluare a calității producției alcoolice prin metoda organoleptică**),

- abrogarea unor ordine ale organului central de reglementare (**Ordinului MAIA nr. 87/2014 cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei de expertiza a dopurilor; Ordinului MAIA nr. 06/2014 cu privire la Comisia centrală de degustare pentru evaluarea calității producției alcoolice prin metoda organoleptică**),

- elaborarea, promovarea și aprobarea de către Guvern a unui nou act normativ ce va reglementa „băuturile slab alcoolice” și „băuturile alcoolice cu un conținut redus de alcool” și actul normativ ce va reglementa procedura de certificare a alcoolului etilic tehnic și denaturat.

Din aceste considerente se propun 12 luni, în care Guvernul va executa acțiunile respective.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege, poate fi accesat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, la rubrica *”Transparență decizională - Proiecte de documente”* și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

Actualmente, urmare restituirii proiectul de către Parlament (înregistrat în Parlament cu nr. 4 din 16.01.2020) art. 47 alineatele (12) și (14) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea 797/1996 și în conformitate cu scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 31-76-489-5614 din 13.08.2020 respectivul se remite, pentru actualizarea avizelor, către entitățile interesate.

Menționăm că, anterior, proiectul a fost îmbunătățit urmare avizării/expertizării (de trei ori) la Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Centrul de Implementare a Reformelor, Centrul Național Anticorupție și Ministerul Justiției. La fel, menționăm că, proiectul a fost supus consultărilor publice (două) și dezbaterilor publice (două), listele participanților și procesele verbale pot fi prezentate la solicitare.

Proiectul respectiv a fost supus Analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător (proces verbal nr. 10 din 05.06.2019 și proces verbal nr. 22 din 16.10.2019). Toate obiecțiile și propunerile au fost incluse în tabelul de sinteză și luate în considerație la îmbunătățirea proiectului.